

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1220/01
Zo dňa: 16.02.2015
Z-006154/2015/1100/MJB

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 14
Počet príloh: 1

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
financovania regionálneho školstva**

Mesto Nitra

Nitra jún 2015

Zhrnutie:

Kontrola financovania regionálneho školstva vychádzala zo strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na roky 2015 - 2017 a schváleného plánu kontrolnej činnosti na rok 2015. Účelom kontroly bolo preveriť použitie finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a rozpočtu obcí a miest na financovanie prenesených a samosprávnych pôsobností obcí a miest na úseku regionálneho školstva.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu tzn. bolo preverené dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich najmä financovanie regionálneho školstva, rozpočtové pravidlá verejnej správy a územnej samosprávy a ďalšie súvisiace predpisy.

Predmetom kontroly boli všeobecné informácie za oblasť regionálneho školstva, rozpočty obcí a miest, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, pri plnení ostatných povinností pri výkone pôsobností na úseku školstva a kontrolný systém. Pri kontrole boli použité nasledovné metódy a techniky: kontrola dokladov, pozorovanie, rozhovory, prepočet a analytické postupy.

Kontrolou bolo zistené porušenie:

- zákona o financovaní škôl, keď kontrolovaný subjekt nedodržiaval zákonom stanovenú výšku percentuálneho podielu na prevádzkové náklady základnej školy,
- zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, keď mesto nedodržiavalo zákonom stanovený termín oznámenia o pridelení finančných prostriedkov,
- zákona o verejnom obstarávaní, keď kontrolovaný subjekt neposlal Úradu pre verejné obstarávanie oznámenie o uzavretí zmluvy s úspešným uchádzačom pri zadávaní podlimitnej zákazky, rozdelil zákazku a nevyhotovil referencie na dodávateľov.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1220/01 zo 16.02.2015 vykonali:

Ing. Jana Maršáľková, vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Dušan Hrkeľ, člen kontrolnej skupiny

kontrolu financovania regionálneho školstva, ktorej účelom bolo preveriť použitie finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) rozpočtu obcí a miest na financovanie prenesených a samosprávnych pôsobností obcí a miest na úseku regionálneho školstva.

Kontrola bola vykonaná v čase od 18.03.2015 do 05.06.2015 v

Meste Nitra, Štefánikova trieda 60, 950 60 Nitra, IČO 00308307

za kontrolované obdobie: rok 2014 a súvisiace obdobie pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 a 400) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly boli všeobecné informácie za oblasť regionálneho školstva, rozpočet mesta, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, pri plnení ostatných povinností pri výkone pôsobností na úseku školstva a kontrolný systém.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Všeobecné informácie a rozpočet mesta

Mesto Nitra (ďalej len „mesto“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je v zmysle § 1 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) samostatný územný samosprávny a správny celok SR, združuje osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. Mesto je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom, vlastnými príjmami a s majetkom vo vlastníctve štátu, ktorý mu bol zverený. Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jeho územia a o potreby jeho obyvateľov.

Mesto malo k 01.01.2014 na svojom území 58 škôl a školských zariadení zriadených mestom, súkromnými a cirkevnými zriaďovateľmi, na ktorých financovaní sa podieľalo. Z uvedeného počtu bolo v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta 14 základných škôl (ďalej len „ZŠ“), ktorých súčasťou bol aj školské kluby detí (ďalej len „ŠKD“) a zariadenia školského stravovania resp. školské jedálne (ďalej len „ŠJ“), 25 materských škôl (ďalej len „MŠ“), jedna základná umelecká škola (ďalej len „ZUŠ“), jedno centrum voľného času (ďalej len „CVČ“), jedno centrum zdravia a dvojce jasle.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č.1: Prehľad všetkých škôl, školských zariadení a predškolských zariadení k 01.01.2014

	Zriaďovateľ mesto	Súkromný zriaďovateľ	Cirkevný zriaďovateľ
ZUŠ	1	4	0
Jazyková škola		2	0
ZŠ	13	1	2
ZŠ s MŠ	1	1	1
MŠ	25		
Jasle	2		
Centrum zdravia	1		
CVČ	1	0	1
Centrum špeciálneho pedagogického poradenstva	0	2	0

Zdroj: mesto Nitra

Kontrolou bolo zistené, že mesto v roku 2014 nezriadilo a nezrušilo žiadnu školu, alebo školské zariadenie (ďalej aj „SZ“) a taktiež nezriadilo školské obvody pre okolité obce. Ďalej bolo zistené, že mesto nemalo zriadenú ZŠ, ktorú navštevovalo viac ako 100 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej len „SZP“).

Návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2014 – 2016 bol prerokovaný na 36. zasadnutí mestského zastupiteľstva uznesením č. 405/2013-MZ z 12.12.2013 a zároveň bol schválený rozpočet mesta na rok 2014, ktorý bol zostavený vrátane rozpočtov pre rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v súlade s ustanovením § 4 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Kontrolou bolo zistené, že rozpočet mesta bol zostavený a členený v súlade s ustanovením § 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako vyrovnaný v príjmovej a výdavkovej časti v sume 47 793 390,00 eur vrátane finančných operácií s rozdelením výdavkov do 16 programov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Prehľad o schválenom, upravenom rozpočte mesta a skutočnom čerpaní rozpočtu k 31.12.2014 je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Prehľad o plnení rozpočtu mesta Nitra za rok 2014

Ukazovateľ	Rok 2014				Z toho skutočnosť za školsko (eur)
	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)	
bežné príjmy	43 201 416,00	46 032 311,06	46 440 570,22	100,89	9 292 612,45
kapitálové príjmy	3 800 000,00	4 270 447,66	3 655 096,36	85,59	
príjmové finančné operácie	791 974,00	10 894 856,00	10 856 028,66	99,64	
Príjmy spolu	47 793 390,00	61 197 614,72	60 951 695,24	99,59	9 292 612,45
bežné výdavky	39 548 338,00	45 154 199,21	44 069 305,10	97,60	11 308 709,07
kapitálové výdavky	4 886 632,00	12 338 694,38	9 035 926,83	73,23	46 800,00
výdavkové finančné operácie	3 358 420,00	3 707 966,56	3 693 004,59	99,60	
Výdavky spolu	47 793 390,00	61 200 860,15	56 798 236,52	92,80	11 355 509,07
Bežný rozpočet (+, -)	3 653 078,00	878 111,85	2 371 265,12	x	
Kapitálový rozpočet (+, -)	-1 086 632,00	-8 068 246,72	-5 380 830,47	x	
Finančné operácie (+, -)	-2 566 446,00	7 186 889,44	7 163 024,07	x	
Prebytok/schodok rozpočtu	0,00	-3 245,43	4 153 458,72		x
Prebytok/schodok rozpočtu po vylúčení finančných operácií	2 566 446,00	-7 190 134,87	-3 009 565,35		x

Zdroj: Finančný výkaz o plnení rozpočtu a o nerozpočtovaných pohyboch na účtoch subjektu verejnej správy FIN 1-12 k 31.12.2014

Dosiahnutá skutočnosť celkových príjmov predstavovala 99,59 % - né plnenie, t.j. skutočná výška príjmov bola nižšia o 245 919,48 eur a celkové výdavky boli splnené na 92,80 %, čo predstavovalo pokles výdavkov o 4 402 623,63 eur oproti upravenému rozpočtu. Celkový prebytok v dosiahnutej skutočnosti predstavoval 4 153 458,72 eur, čo bolo viac o 4 159 949,58 eur v porovnaní s upraveným rozpočtom, pričom prebytok bežného rozpočtu bol v sume 2 371 265,12 eur, schodok kapitálového rozpočtu bol v sume -5 380 830,47 eur a prebytok finančných operácií predstavoval 7 163 024,07 eur.

V bežných príjmoch schváleného rozpočtu mesta boli zapojené príjmy zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy. Za oblasť školstva predstavovali normatívne finančné prostriedky (ďalej len „FP“) na rok 2014 sumu 8 221 837,00 eur, nenormatívne FP boli v sume 475 381,00 eur, vlastné príjmy škôl a školských zariadení v sume 561 394,45 eur a FP zo ŠR na kapitálové výdavky v sume 34 000,00 eur. Tieto kapitálové výdavky neboli čerpané v roku 2014 a boli presunuté do roku 2015.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že programový rozpočet výdavkov mesta na roky 2014 – 2016 obsahoval zámery a ciele pre jednotlivé programy. Zámerom programu „Vzdelávanie“ bol kvalitný, efektívny a moderný systém školstva mesta. V programe sa sledovalo zabezpečenie činnosti ZŠ, ŠZ, MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, záujmové vzdelávanie detí a mládeže, základné umelecké vzdelávanie, ŠKD a voľnočasové aktivity detí a mládeže. V programe bolo taktiež zahrnuté zákonom stanovené financovanie neštátnych škôl a školských zariadení na území mesta a taktiež výdavky na školský úrad. Jeho súčasťou

boli podprogramy (základné školstvo mesta, záujmové vzdelávanie detí a mládeže a súkromné a cirkevné školy a školské zariadenia), ktoré mali rovnako svoje zámery a ciele.

Po schválení rozpočtu vykonalo mesto rozpis rozpočtu pre jednotlivé programy a pre 14 ZŠ, jednu ZUŠ a jedno CVČ vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Kontrolou bolo zistené, že pri rozpise rozpočtu pre ZŠ, ZUŠ a CVČ uplatnilo mesto ekonomickú a funkčnú klasifikáciu rozpočtovej klasifikácie.

2 Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami na úseku školstva

Kontrolou bolo preverené dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s FP poskytnutými mestu zo ŠR z rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“) prostredníctvom okresného úradu v sídle kraja a s FP poskytnutými z vlastných príjmov rozpočtu mesta na úseku školstva. Financovanie škôl a školských zariadení upravené v kontrolovanom období najmä zákony:

- č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o financovaní škôl“),
- č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve“).

Zároveň bol pri vybraných výdavkoch na úseku školstva preverený súlad so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V prípade vykonania verejného obstarávania mestom v roku 2014 za úsek školstva bola preverená správnosť postupov vo verejnom obstarávaní a ich súlad so zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

2.1 Hospodárenie s verejnými prostriedkami poskytnutými zo štátneho rozpočtu

V rámci preneseného výkonu štátnej správy boli z rozpočtovej kapitoly MV SR financované školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, v ktorých sa vzdelávanie považuje za sústavnú prípravu na povolanie.

Kontrolou bolo zistené, že mestu boli poskytnuté na základe oznámenia Okresného úradu (ďalej len „OÚ“) v Nitre normatívne FP na prenesené kompetencie vo výške 8 221 837,00 eur a nenormatívne FP na prenesené kompetencie vo výške 475 381,00 eur. Rozpis normatívnych FP je uvedený v tabuľke č. 3 a rozpis nenormatívnych FP je uvedený v tabuľke č. 4. Tieto FP zabezpečovali najnutnejšie výdavky pre plynulý chod jednotlivých škôl.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že v priebehu rozpočtového roka 2014 bola výška normatívnych a nenormatívnych FP zmenená 28 krát rozpočtovými opatreniami, ktoré zaslal OÚ mestu. Zo strany zriaďovateľa bolo potrebné vstúpiť do dohodovacieho konania z dôvodu dofinancovania kreditových príplatkov pre pedagogických zamestnancov. Žiadosť

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

o dohodovacie konanie spolu s prílohou bola doručená OÚ 04.11.2014 v sume 12 596,00 eur, na základe ktorej boli FP v plnej výške poskytnuté mestu.

FP na kapitálové výdavky boli vo výške 34 000,00 eur poskytnuté pre jednu ZŠ na riešenie havarijných situácií v zmysle § 4c zákona o financovaní škôl. Zriaďovateľovi boli tieto prostriedky zaslané v decembri 2014 a na účet školy boli poukázané až v januári 2015. V súhrnnej správe boli vykázané ako FP nevyčerpané v kontrolovanom období a presunuté do roku 2015.

Tabuľka č. 3: Prehľad čerpania normatívnych FP

(v eur)

Prenesené kompetencie	8 137 171,00
Kreditové príplatky	12 596,00
Mimoriadne odmeny pedagogickí zamestnanci	72 070,00
Spolu	8 221 837,00

Zdroj: mesto Nitra

Tabuľka č. 4: Prehľad čerpania nenormatívnych FP

Názov	Počet škôl	Podľa zákona o financovaní škôl	Suma v eur
Asistent učiteľa	6	§ 4a ods.2 písm. b)	70 980,00
Mimoriadne výsledky žiakov	1	§ 4b	1 800,00
Vzdelávacie poukazy	15	§ 7 ods.8	109 060,00
Príspevok na výchovu a vzdelávanie predškôláci	25 MŠ, 1MŠ pri ZŠ	§ 6b	129 554,00
Príspevok pre žiakov SZP	12	§ 4e	31 708,00
Na riešenie havarijných situácií	2	§ 4c	108 000,00
Spolu			475 381,00

Zdroj: mesto Nitra

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila, či mesto postupovalo v súlade s § 4 ods. 10 a s § 7 ods. 13 zákona o financovaní škôl. Kontrolou bolo zistené, že mesto rozpísalo FP na kalendárny rok 2014 pre jednotlivé ZŠ vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti do 15 dní po doručení oznámenia OÚ a taktiež po doručení rozpočtových opatrení. Ďalej bolo zistené, že mesto zaslalo OÚ oznámenie o výške FP pridelených jednotlivým ZŠ vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti v zmysle § 4 ods. 11 uvedeného zákona. Po úpravách normatívnych FP, ktoré boli vykonané na základe rozpočtových opatrení oznámených OÚ, vykonalo mesto zmeny rozpočtu na jednotlivé ZŠ v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti a prerozdelenilo normatívne FP. Kontrolou normatívnych FP bolo ďalej zistené, že v roku 2014 nepožiadala ani jedna ZŠ o zmenu rozpočtu s tým, aby použila pridelené FP pre mzdový normatív na iné účely ako bol stanovený.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila dodržanie ustanoveného percentuálneho podielu pri rozpise normatívnych FP. Podľa § 4 ods. 9 zákona o financovaní škôl zriaďovateľ po doručení oznámenia OÚ rozpíše FP na kalendárny rok pre jednotlivé školy vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti percentuálnym podielom z časti normatívneho príspevku. Výšku percentuálneho podielu osobných nákladov (mzdy a odvody) z celkovej sumy normatívnych FP a výšku percentuálneho podielu prevádzkových nákladov z celkovej sumy normatívnych FP zverejnilo Ministerstvo školstva SR na svojom webovom sídle podľa § 4 ods. 15 zákona o financovaní škôl. Výška percentuálneho podielu u osobných nákladov

bola stanovená na 95 % z normatívnych FP a u prevádzkových nákladov na 80 % z normatívnych FP. Zriaďovateľ mal povinnosť po doručení oznámenia OÚ upraviť FP na nový školský rok pre jednotlivé školy vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, pričom každá zo škôl musela mať po vykonanej úprave pridelené FP najmenej v sume určenej ustanoveným percentuálnym podielom. Kontrolou bolo zistené, že mesto pri siedmich ZŠ určilo percentuálny podiel u osobných nákladov vyšší ako 100 %, čo malo za následok krátenie percentuálneho podielu na prevádzkové náklady pre iné ZŠ. Ďalej bolo zistené, že pri šiestich ZŠ bol percentuálny podiel na prevádzkové náklady nižší ako zákonom stanovených 80 %.

Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu, mesto ako zriaďovateľ muselo pristúpiť ku kráteniu výšky percentuálneho podielu na prevádzkové náklady niektorých škôl, aby bolo možné vykryť zákonný nárok na mzdové výdavky u učiteľov s vyšším príjmom (zaradenie do vyššej platovej triedy). Z dôvodu zachovania personálnej a prevádzkovej stability, vykonal zriaďovateľ presun prostriedkov z ekonomicky silnejšej školy na slabšiu školu.

Tým, že mesto nedodržalo zákonom stanovenú výšku percentuálneho podielu na prevádzkové náklady, nepostupovalo v súlade s § 4 ods. 9 a 10 zákona o financovaní škôl.

2.2 Hospodárenie s verejnými prostriedkami poskytnutými z rozpočtu mesta

V rámci samosprávnych pôsobností boli z rozpočtu mesta financované MŠ, ZUŠ, JŠ a ŠZ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta ako aj súkromných a cirkevných zriaďovateľov. Hlavným zdrojom financovania uvedených škôl a ŠZ bol výnos dane z príjmov fyzických osôb, ktorý bol v roku 2014 poukázaný mestu v sume 19 718 657,39 eur.

Výška FP poskytnutých z rozpočtu mesta na oblasť vzdelávania je uvedená v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5: FP na oblasť vzdelávania z rozpočtu obce

(v eur)

Rozdelenie podľa FK*	09.1 - Predškolská výchova a základné vzdelanie	09.5 - Nedefinovateľné vzdelávanie	09.6 - Služby v školstve
Rozdelenie podľa RK**			
610 – mzdy	2 206 500,00	-	385 010,00
620 – odvody	744 030,00	-	133 560,00
630 – tovary a služby	1 041 650,00	-	29 350,00
640 – bežné transfery	15 400,00	1 902 000,00	-
710 – obstaranie kapitálových aktív	-	-	46 800,00
Spolu:	4 007 580,00	1 902 000,00	594 720,00

Zdroj: mesto Nitra

* FK- funkčná klasifikácia

**RK- rozpočtová klasifikácia

Kontrolná skupina NKÚ SR ďalej preverila súlad Všeobecne záväzného nariadenia č. 1/2010 v znení dodatkov č. 1 až č. 4 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka ZUŠ, poslucháča JŠ a dieťa MŠ a ŠZ so sídlom na území mesta (ďalej len „VZN č. 1/2010“). Dodatok č. 4 k VZN č. 1/2010 upravoval rozpis príspevkov na jednotlivé zložky školy resp. školské zariadenia, čím mesto postupovalo v súlade s § 6 ods. 12 písm. a), b), e) a k) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Kontrolou VZN č. 1/2010 bolo zistené, že mesto postupovalo v súlade s § 6 ods. 12 písm. j) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, keď FP na žiaka súkromnej alebo cirkevnej školy boli minimálne vo výške 88 % zo sumy FP určených na žiaka ZŠ zriadenej mestom.

Kontrolná skupina NKÚ SR taktiež preverila, či mesto poskytovalo FP jednotlivým školám počas roka v lehote a v sume stanovenej vo VZN č. 1/2010. Kontrolou bolo zistené, že mesto postupovalo v súlade s § 6 ods. 12 písm. g) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. Mesto malo schválené aj Všeobecne záväzné nariadenie č. 21/2008 a Všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2013, ktoré upravovali podmienky financovania v CVČ, ŠKD, MŠ, čím postupovalo v súlade s § 6 ods. 12 písm. d) a k) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Na vybranej vzorke troch ZŠ bolo zistené, že v jednom prípade mesto nedodržalo termín zaslania oznámenia o pridelení FP na rok 2014 podľa VZN č. 1/2010 z toho dôvodu, že podpísanie zmluvy o poskytnutí FP muselo byť prerokované a schválené v mestskom zastupiteľstve. Tým že zmluvy boli schválené po 27.03.2014 nedodržalo mesto zákonom stanovený termín a tým nepostupovalo v súlade s § 6 ods. 12 písm. f) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Výška príspevku mesta pre školy a školské zariadenia v roku 2014 podľa prílohy č. 1 VZN č. 1/2010 je uvedená v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6: Výška príspevku pre školy

(v eur)

Škola, školské zariadenia	Výška príspevku pre školy a školské zariadenia mesta Nitra	Výška príspevku pre súkromné a cirkevné školy
Žiak základnej umeleckej školy, z toho:		
- individuálna forma štúdia	689,80	607,00
- skupinová forma štúdia	423,60	372,80
Dieťa materskej školy (od troch rokov)	1 651,90	1 453,70
Žiak školského klubu detí	96,80	85,20
Žiak – potenciálny stravník školská jedáleň	108,90	95,80
Žiak centra voľného času	66,60	58,60
Žiak jazykovej školy	30,30	26,70
Žiak centra špeciálno-pedagogického poradenstva	121,00	106,50
Žiak školského klubu detí pri špeciálnej škole	798,70	702,90

Zdroj: VZN č. 1/2010

Z celkových výdavkov na školstvo poskytlo mesto z vlastných príjmov mesta FP podľa VZN č. 1/2010 na výdavky vlastných škôl a školských zariadení v sume 6 504 300,00 eur, ktoré predstavovali 32,98 % z poukázaného výnosu dane z príjmov fyzických osôb.

Kontrolou bolo zistené, že mesto pri prideliťovaní dotácie postupovalo podľa VZN č. 1/2010. ZŠ zriadené mestom dodržali podmienky zúčtovania v zmysle uvedeného VZN a súkromné a cirkevné školy postupovali v súlade so zmluvou o poskytnutí dotácie.

Ďalej bolo zistené, že mesto v roku 2014 prerokovalo návrh na prijatie úveru na financovanie „Energetickej efektívnosti v municipálnych budovách“ na vybraných školách.

Dodržiavanie súladu vybraných výdavkov na úseku školstva s rozpočtovými pravidlami a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi bolo overené na vybranej vzorke dodávateľských faktúr, v celkovej sume 14 234,14 eur. Išlo o výdavky hradené mestom pre MŠ a ŠJ. Kontrolná skupina NKÚ SR preverila zaúčtovanie výdavkov do obdobia, s ktorým vecne a časovo súviseli, náležitosti účtovných dokladov, správnosť a preukázateľnosť vedenia účtovníctva. Kontrolou neboli zistené nedostatky a vybrané účtovné doklady boli účtované v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom o účtovníctve.

Ďalej bola na týchto dokladoch preverená aj správnosť uplatňovania rozpočtovej klasifikácie pri triedení príjmov a výdavkov v zmysle § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42 z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. V tejto oblasti neboli zistené žiadne porušenia.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila verejné obstarávanie vykonané mestom na troch ZŠ, ktoré boli súčasťou kontrolnej akcie „Financovanie regionálneho školstva“.

Mesto realizovalo rekonštrukciu ZŠ Topoľová, ktorá vychádzala z prijatého investičného plánu mesta z roku 2008 a mala pozostávať zo zateplenia obvodového plášťa, izolácie zatekajúcich striech, výmeny okien a dverí, výmeny rozvodov vody, kanalizácie, elektroinštalácie a vykurovania objektov školy. Za účelom financovania rekonštrukcie požiadalo mesto 02.10.2008 o nenávratný finančný príspevok z regionálneho operačného programu na základe výzvy „Pilotná výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci regionálneho operačného programu – opatrenie 1.1 Infraštruktúra vzdelávania“. Mesto uzatvorilo „Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku číslo Z2211012079601“, ku ktorej bolo uzatvorených päť dodatkov. Dodatok číslo päť určil maximálnu výšku nenávratného finančného príspevku vo výške 667 207,22 eur. Pôvodné verejné obstarávanie bolo začaté 17.12.2010. Zmluva s úspešným uchádzačom bola podpísaná 09.05.2011. Táto však bola zo strany mesta 24.08.2012 vypovedaná pre neplnenie podmienok zmluvy dodávateľom.

Nové verejné obstarávanie na realizáciu zákazky „Rekonštrukcia ZŠ Topoľová“ bolo zahájené uverejnením výzvy na predkladanie ponúk vo vestníku č. 211/2013 z 29.10.2013. Mesto vykonalo verejné obstarávanie prostredníctvom externého dodávateľa služieb na základe mandátnej zmluvy č. 1052/2013/Predn. Predpokladaná hodnota zákazky bola stanovená na 1 142 192,27 eur bez DPH vo výkaze výmer z 27.10.2013. Súťažné podklady k zákazke si vyžiadalo 27 záujemcov. Ponuku predložilo 20 uchádzačov, z ktorých požadované podmienky v súťažných podkladoch nesplnil jeden uchádzač a bol z procesu verejného obstarávania vylúčený. Jediným kritériom vyhodnotenia ponúk bola najnižšia cena a úspešný uchádzač bol určený prostredníctvom elektronickej aukcie. Mesto uzatvorilo s úspešným uchádzačom „Zmluvu o dielo č. 1472/2014/Predn.“ na obstaraný predmet zákazky v zmysle súťažných podmienok a v cene vysúťaženej v elektronickej aukcii

verejného obstarávania, t.j. 690 833,33 eur bez DPH, čo bolo o 39,50 % menej ako bola predpokladaná hodnota zákazky. K uvedenej zmluve bol uzatvorený dodatok, ktorý upravoval termín ukončenia diela.

Kontrolou dokumentácie zákazky bolo zistené, že verejný obstarávateľ v termíne do 12 pracovných dní od uzavretia zmluvy neposlal Úradu pre verejné obstarávanie oznámenie o uzavretí zmluvy s úspešným uchádzačom pri zadávaní podlimitnej zákazky, čím nepostupoval v zmysle § 22 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní.

Po začatí rekonštrukčných prác dodávateľom diela bolo zistené, že technický stav objektov školy si vyžadoval ďalšie stavebné práce nezahrnuté do pôvodného projektu, ktorých potreba vyplynula dodatočne z nepredvídateľných okolností. Išlo o práce pri rekonštrukcii ZŠ Topoľová, vyvolané konštrukčnými a technickými zmenami, ktoré si vyžiadali zistené statické poruchy, opotrebovanie obvodového plášťa, jeho výškové a smerové deformácie nevynímajúc únavu materiálov. Nakoľko časť týchto prác navyše sa týkala nosnosti trapézových plechov zastrešenia objektu telocviční, výmenníkovej stanice a strechy skladu, mesto požiadalo statika o vypracovanie statického posúdenia nosnosti existujúcej strechy. V statickom posúdení bola konštatovaná znížená nosnosť a nutná výmena trapézových plechov.

Mesto riešilo realizáciu stavebných prác nezahrnutých do pôvodného projektu, ktorých potreba vyplynula dodatočne z nepredvídateľných okolností zadaním troch zákaziek a to:

- „Rekonštrukcia ZŠ Topoľová – práce navyše“ priamym rokovacím konaním podľa § 58 ods. 1 písm. i) zákona o verejnom obstarávaní s dodávateľom pôvodného diela, kde zmluva o dielo na práce navyše bola uzatvorená 05.12.2014 v celkovej sume 137 990,00 eur bez DPH,
- „Oprava havarijného stavu povrchov a konštrukcií - ZŠ Topoľová, Nitra“ nachádzajúcich sa v šatniach a telocvičniach školy, zaslaním výzvy na predloženie ponuky trom uchádzačom, pričom mesto s úspešným uchádzačom uzatvorilo 05.12.2014 zmluvu v celkovej sume 23 332,11 eur bez DPH,
- „Oprava strechy ZŠ Topoľová“ tzv. zákazkou „in house“ zhotoviteľovi so 100% majetkovým podielom mesta, kde hodnota zákazky bola stanovená vo výkaze výmer v celkovej sume 99 991,66 eur bez DPH a zmluva o dielo bola uzatvorená 09.01.2015.

Mesto v súvislosti s rekonštrukciou ZŠ Topoľová zadalo rôznym súkromným spoločnostiam ďalšie štyri zákazky na stavebné práce a tovary, ktoré ale nevyplývali z nepredvídaných okolností. Vo všetkých štyroch prípadoch išlo o zákazky realizované na základe výzvy trom uchádzačom:

- „Dodávka a montáž žalúzií“, zmluva uzatvorená 23.01.2015 na celkovú sumu 15 833,33 eur bez DPH,
- „Stavebnotechnické úpravy povrchov“, zmluva uzatvorená 18.02.2015 na celkovú sumu 22 075,00 eur bez DPH,
- „Stavebné úpravy a izolácie striech a otvorov“, zmluva uzatvorená 19.02.2015 na celkovú sumu 24 094,00 eur bez DPH,
- „Dodávka a montáž rozširovacích plastových profilov“, zmluva uzatvorená 19.02.2015 na celkovú sumu 24 130,00 eur bez DPH.

V uvedených zákazkách sa jednalo o práce navyše, v prvom prípade v sume 261 313,77 eur bez DPH a v druhom prípade v sume 86 132,33 eur bez DPH, ktoré z hľadiska funkčného, časového, miestneho, z hľadiska technických špecifikácií a typu zmlúv spolu

súviseli, mesto o nich v rovnakom čase vedelo a rozpočtovým opatrením schváleným 09.10.2014 na 45. zasadnutí mestského zastupiteľstva upravilo výdavky na opravu strechy ZŠ Topoľová a dofinancovanie rekonštrukcie ZŠ Topoľová v celkovej výške 370 000,00 eur.

Tým, že mesto ako verejný obstarávateľ riešilo identifikované práce navyše, ktorých potreba vyplynula dodatočne z nepredvídateľných okolností, zadáním troch zákaziek a prác nezahrnutých do pôvodného projektu, ktorých potreba nevyplynula z nepredvídateľných okolností zadáním štyroch zákaziek a pri každej postupovalo samostatne, nedodržalo ustanovenie § 5 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého zákazku nemožno rozdeliť ani zvoliť spôsob určenia predpokladanej hodnoty s cieľom znížiť predpokladanú hodnotu zákazky pod finančné limity podľa tohto zákona a tým porušilo základné povinnosti verejného obstarávateľa uvedené v § 9 ods. 1 a 3 zákona o verejnom obstarávaní.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že mesto nevyhotovilo referencie na dodávateľov vo vzťahu k plneniu zmlúv v zákonom stanovenej lehote a podľa písomného vyjadrenia čakalo na posúdenie z riadiaceho orgánu. Nevyhotovením referencií mesto nedodržalo ustanovenie § 9a ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní. V prípade, že by nastali nové skutočnosti počas záručnej doby k dodaným plneniam zmlúv, mesto malo v zmysle § 9a ods. 9 možnosť vykonať zmenu v referenciách na dodávateľov.

Termín ukončenia diela bol prostredníctvom dodatku k pôvodnej zmluve upravený na 15.03.2015. Napriek rozsiahlej rekonštrukcii ZŠ Topoľová v celkovej hodnote 1 038 279,43 eur bez DPH, t.j. 1 245 935,32 eur s DPH sa rekonštruovaná časť školy (dve telocvične, sociálne zariadenia, sklad športových potrieb) z dôvodu nevyhovujúceho stavu nepoužíva vo výchovno-vzdelávacom procese. Stav niektorých priestorov ZŠ je zdokumentovaný v prílohe č. 1. Pri obhliadke objektov školy počas výkonu kontroly bolo zistené, že na objektoch školy sú vykonávané práce na základe ďalších zadaných zákaziek.

3 Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri plnení ostatných povinností pri výkone pôsobnosti na úseku školstva

Kontrolou bolo preverené plnenie vybraných povinností nefinančného charakteru súvisiacich s procesom financovania v regionálnom školstve a ich súlad so zákonom o financovaní škôl a so zákonom o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila dodržiavanie zákona o financovaní škôl. Kontrolou bolo zistené, že mesto pri vypracovaní súhrnnej správy o hospodárení školy a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta za rok 2014 dodržalo ustanovenia § 7 ods. 1 až 3 zákona o financovaní škôl.

Mesto nahlásilo údaje za rok 2014 potrebné pre rozpis prostriedkov z Ministerstva školstva SR a údaje na účely rozdelenia a poukázania výnosu dane v súlade s § 7 ods. 4 a § 7 a ods. 7 zákona o financovaní škôl. Mesto vykonávalo kontrolu údajov poskytnutých zriaďovateľmi súkromných a cirkevných škôl a školských zariadení, čím postupovalo v súlade s § 6 ods. 12 písm. i) zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila na vybranej vzorke postup kontrolovaného subjektu pri vydávaní zriaďovacích listín. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Ďalej bolo zistené, že VZN č. 1/2010 obsahovalo náležitosti stanovené zákonom o štátnej správe v školstve. Mesto vydalo v zmysle § 6 ods. 24 zákona o štátnej správe

v školstve „Všeobecne záväzné nariadenie č. 21/2008 z 28.08.2008 v znení dodatkov č. 1 - 5 o výške príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach a na čiastočnú úhradu nákladov a podmienky úhrady v školských účelových zariadeniach zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry.

4 Kontrolný systém

Mesto malo vnútornú kontrolnú činnosť zabezpečenú prostredníctvom hlavného kontrolóra (ďalej len „HK“), ktorý bol zvolený do funkcie v zmysle § 18 zákona o obecnom zriadení s prihliadnutím na § 18a uvedeného zákona, uznesením mestského zastupiteľstva č. 72/2014-MZ z 27.03.2014, na obdobie šesť rokov a ktorého postup pri výkone kontrolnej činnosti bol stanovený zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite“). V kontrolovanom období malo mesto zriadený útvar hlavného kontrolóra (ďalej len „ÚHK“), ktorý zabezpečoval odborné, administratívne a organizačné veci súvisiace s plnením úloh HK. Organizačnú štruktúru ÚHK určoval primátor mesta v organizačnom poriadku.

Kontrolou zápisníc, výpisov z uznesení mestského zastupiteľstva a predložených dokladov za rok 2014 bolo zistené, že HK vypracoval a mestskému zastupiteľstvu predložil:

- plán kontrolnej činnosti (ďalej len „PKČ“) ÚHK na I. a II. polrok 2014, v zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení, pričom PKČ boli v zmysle uvedeného zákona zverejnené spôsobom v meste obvyklým,
- odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta na rok 2014 a k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2014 - 2016 v zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c) zákona o obecnom zriadení,
- správu o kontrolnej činnosti HK mesta za rok 2014, čím splnil ustanovenie §18f ods. 1 písm. e) zákona o obecnom zriadení.

V roku 2014 vykonal ÚHK 22 kontrol, z toho 9 kontrol bolo na úseku školstva. Kontroly boli vykonané ako následné finančné kontroly a kontroly súladu so zameraním na dodržiavanie platných všeobecne záväzných nariadení mesta.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila na vybranej vzorke súlad postupu ÚHK pri výkone kontroly so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite. Bolo zistené, že ÚHK vykonával následnú finančnú kontrolu v súlade s § 6 ods. 16 ako aj kontrolu podľa § 6 ods. 22 zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve. Kontrolou bolo zistené, že ÚHK pri spracovaní výsledkov kontroly postupoval v súlade s § 16 zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite. Kontrolou bolo zistené, že správy o výsledku kontroly boli vypracované v súlade s § 17 zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Postup a zabezpečenie vykonávania predbežnej finančnej kontroly (ďalej len „PFK“) podľa zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite bol upravený v smernici mesta č. 4/2014 o účtovaní a obehu účtovných dokladov. Kontrolou vybranej vzorky účtovných dokladov uvedených v bode 2.2 protokolu bolo zistené, že PFK bola vykonávaná v zmysle zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite a uvedenej smernice mesta. V roku 2014 neboli vykonané žiadne externé kontroly na úseku odboru školstva, mládeže a športu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 17.06.2015

Ing. Jana Maršáľková
vedúca kontrolnej skupiny

Mgr. Dušan Hrkeľ
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 25.06.2015

JUDr. Igor Kršiak
prednosta (splnomocnený primátorom mesta)

